

4172/2008 ΕΦ ΑΘ

ΕφαΘ 4172/2008

Πρόεδρος Π. Πετρόπουλος, Προεδρεύων Εφέτης
Εισηγήτρια Χ. Φλώρου-Κοντοδήμου, Εφέτης
Δικηγόροι Δ. Λυμπερόπουλος, Δ. Κυβετός

[...] Κατά τις διατάξεις του Ν 2121/1993, οι πνευματικοί δημιουργοί, με τη δημιουργία του έργου, αποκτούν πάνω σε αυτό πνευματική ιδιοκτησία, που περιλαμβάνει, ως αποκλειστικά και απόλυτα δικαιώματα, το δικαίωμα της εκμετάλλευσης του έργου (περιουσιακό δικαίωμα) και το δικαίωμα της προστασίας του προσωπικού τους δεσμού προς αυτό (ηθικό δικαίωμα, άρθρο 1 παρ. 1).

Ως έργο νοείται κάθε πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ιδίως οι μουσικές συνθέσεις με κείμενα ή χωρίς ... (άρθρο 2 παρ. 1). Το περιουσιακό δικαίωμα δίνει στο δημιουργό κυρίως την εξουσία να επιτρέπει ή να απαγορεύει: α) την εγγραφή και την αναπαραγωγή του έργου με κάθε μέσο, όπως ηλεκτρονικά μέσα,... ζ) τη μετάδοση ή αναμετάδοση του έργου στο κοινό με την τηλεόραση (άρθρο 3 παρ. 1).

Οι δημιουργοί μπορούν να αναθέτουν σε οργανισμούς συλλογικής διαχείρισης και προστασίας τη διαχείριση του περιουσιακού τους δικαιώματος ή των εξουσιών που απορρέουν από αυτό.

Η ανάθεση μπορεί να γίνεται με τη μεταβίβαση του δικαιώματος, ή των σχετικών εξουσιών προς το σκοπό της διαχείρισης ή της προστασίας (άρθρο 54 παρ. 1 και 3, Εφθεσ 458/2008 αδημ., Εφθεσ 1286/2007 αδημ., ΕφαΘ 9040/2000 ΕλλΔνη 43,215).

Στο άρθρο 55 παρ. 2 του ίδιου νόμου καθιερώνεται ένα τεκμήριο μαχητό (που επιτρέπει στον αντίδικο του ενάγοντος οργανισμού την ανταπόδειξη), αναφορικά με την απόδειξη της νομιμοποίησης των οργανισμών συλλογικής διαχείρισης, τόσο για την κατάρτιση συμβάσεων ή την είσπραξη αμοιβών, όσο και για τη δικαστική προστασία των έργων, ενώ κατά την παρ. 3 του ίδιου άρθρου, για τη δικαστική επιδίωξη της προστασίας των έργων και των δημιουργών που προστατεύονται από τον οργανισμό συλλογικής διαχείρισης ή προστασίας αρκεί η δειγματοληπτική αναφορά των έργων που έγιναν αντικείμενο εκμετάλλευσης, χωρίς την απαιτούμενη άδεια και δεν απαιτείται η πλήρης απαρίθμηση των έργων αυτών. Το άρθρο 56 του ίδιου νόμου καθορίζει τη σχέση των οργανισμών αυτών με τους χρήστες, δηλαδή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εκμεταλλεύονται με οποιονδήποτε τρόπο έργα προστατευόμενα από την πνευματική ιδιοκτησία.

Ένας από τους περιορισμούς που θέτει ο νόμος (άρθρο 56 παρ. 2) αποβλέπει στην αποτροπή του ενδεχόμενου να ζητήσει ένας οργανισμός συλλογικής διαχείρισης από κάποιον χρήστη αμοιβή μεγαλύτερη από εκείνη που συνήθως καταβάλλεται σε παρόμοιες περιπτώσεις.

Το δικαστήριο ακόμη και κατά την τακτική διαδικασία, οπότε κατά το νόμο αποφαινεται οριστικά περί της αμοιβής, δεν έχει δικαιοδοσία να ορίσει το ύψος της αμοιβής που θα ήταν "εύλογη" ή "δίκαιη", αλλά απλώς περιορίζεται στη διαπίστωση ότι η αμοιβή είναι ανάλογη προς τη συνήθως καταβαλλόμενη σε παρόμοιες περιπτώσεις (Βλ. Γ. Κουμάντο, Πνευματική Ιδιοκτησία, έκδ. 2000, σελ. 369, Εφθεσ 458/2008 ό.π.).

Περαιτέρω, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 63 και 65 του ως άνω νόμου συνάγεται ότι, η υπαίτια προσβολή της πνευματικής ιδιοκτησίας του δημιουργού πάνω στο έργο, που ως τέτοιο

νοείται και η μουσική σύνθεση με κείμενο ή χωρίς κείμενο, ή των συγγενικών δικαιωμάτων του οργανισμού συλλογικής διαχείρισης, θεμελιώνει υποχρέωση σε αποζημίωση και χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης.

Η αποζημίωση δεν μπορεί να είναι κατώτερη από το διπλάσιο της αμοιβής που συνήθως ή κατά νόμο καταβάλλεται για το είδος της εκμετάλλευσης που έκανε χωρίς την άδεια ο υπόχρεος (Εφθεσ 458/2008 και ΕφαΘ 9040/2000 ό.π.). [...]

(Απορρίπτει την έφεση.)